

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Rozszerzenie: Włączenie władz lokalnych i regionalnych krajów Bałkanów Zachodnich w unijne inicjatywy dotyczące współpracy makroregionalnej, transgranicznej i transnarodowej

(2018/C 247/05)

Sprawozdawca generalny: Franz SCHAUSBERGER (AT/EPL), przedstawiciel kraju związkowego Salzburg w Komitecie Regionów

Dokument źródłowy: COM(2018) 65 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prezydencja bułgarska nadała priorytetowe znaczenie kwestii Bałkanów Zachodnich i zwróciła się do KR-u o wniesienie wkładu w tym obszarze.
2. Z zadowoleniem przyjmuje i popiera przedłożoną przez Komisję Europejską (KE) 6 lutego 2018 r. strategię „Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie”.
3. Podobnie jak Komisja jest przekonany, że kraje Bałkanów Zachodnich stanowią część Europy i łączy je wspólne dziedzictwo europejskie, wspólna historia i wspólna przyszłość. Wiarygodna perspektywa rozszerzenia jest niezbędna dla transformacji w tym regionie oraz dla bezpieczeństwa, dobrobytu, w tym dobrobytu społecznego, pojednania i stabilności.
4. Z zadowoleniem przyjmuje perspektywę przyjęcia Serbii i Czarnogóry do 2025 r., otwarcia negocjacji akcesyjnych dla Albanii i byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii, zaproponowania Bośni i Hercegowinie statusu kraju kandydującego oraz umożliwienia Kosowu⁽¹⁾ poczynienia dalszych postępów na drodze ku Europie dzięki układowi o stabilizacji i stowarzyszeniu.
5. Popiera jednocześnie jasne stwierdzenie przez Komisję, że perspektywy te mogą zostać osiągnięte jedynie, jeśli kraje Bałkanów Zachodnich spełnią wszystkie niezbędne kryteria i warunki, zwłaszcza w odniesieniu do wzmocnienia demokracji, i przeprowadzą wszystkie konieczne reformy, szczególnie w obszarze państwa prawa, poszanowania praw podstawowych, konkurencyjności, współpracy regionalnej i pojednania. Nie można przy tym wprowadzać żadnych politycznych wyjątków, a warunki nie mogą ulec zmianie w trakcie realizacji procesu.
6. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar KE wydatnego zwiększenia wsparcia dla procesu transformacji w krajach Bałkanów Zachodnich m.in. poprzez stopniowe wzmocnienie Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) do 2020 r. zgodnie z konkretnym planem działania obejmującym sześć inicjatyw przewodnich.
7. Jest zdania, że strategia rozszerzenia UE dla państw Bałkanów Zachodnich musi być częścią szerszej strategii na rzecz wzmocnienia UE do 2025 r. Unia musi być mocniejsza i stabilniejsza zanim przyjmie nowe kraje, a 27 państw członkowskich i ich obywatele muszą być przekonani o wartości dodanej rozszerzenia.

⁽¹⁾ Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/99 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

8. Wyraża zadowolenie z odnowionego uroczystego zobowiązania krajów Bałkanów Zachodnich podjętego na szczycie w Trieście w 2017 r. do wzajemnego wspierania się w dążeniu do integracji europejskiej, rozstrzygnięcia różnic politycznych w obrębie własnych instytucji demokratycznych oraz rozwinięcia wzajemnego dialogu politycznego. Zbudowanie dobrych stosunków sąsiedzkich jest krokiem milowym na drodze do Unii Europejskiej.

9. Zwraca uwagę na liczne opinie, w których nieustannie podkreślał, że przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych powinni zostać aktywnie zaangażowani w proces integracji europejskiej, a standardy unijne i najlepsze praktyki na poziomie lokalnym i regionalnym jak najwcześniej wdrożone w ramach procesu rozszerzenia. Tylko w ten sposób poziom niższy niż krajowy zdoła uzyskać odpowiednią wiedzę w stosownym momencie, aby mógł wypełniać przyszłe zadania i obowiązki w ramach dorobku prawnego UE.

10. Z zadowoleniem przyjmuje przyjęty przez UE program dotyczący sieci połączeń oraz inne inicjatywy regionalne, np. proces berliński. Gorąco apeluje o zaangażowanie władz samorządowych krajów objętych procesem rozszerzenia oraz włączenie ich w praktyczne wdrażanie doświadczeń nowych państw członkowskich zwłaszcza w dziedzinie transportu, energii, rozwoju cyfrowego, kształcenia i polityki wobec młodzieży.

11. Wzywa do wprowadzenia specjalnych uregulowań i nieodwołalnych zobowiązań, aby dopilnować, by nowe państwa członkowskie nie były w stanie blokować przystąpienia innych krajów Bałkanów Zachodnich.

Znaczenie szczebla niższego niż krajowy w procesie rozszerzenia

12. Odnotowuje z niepokojem, że administracja publiczna na wszystkich szczeblach władzy, a szczególnie na poziomie samorządu lokalnego, w większości krajów Bałkanów Zachodnich nadal jest słaba, ma ograniczone zdolności administracyjne, jest wysoce upolityczniona i skorumpowana oraz brakuje jej przejrzystości i środków finansowych.

13. Wskazuje na konieczność wzmocnienia funkcjonowania instytucji demokratycznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym procesów wyborczych oraz należytego funkcjonowania zgromadzeń regionalnych i gminnych, włącznie z konstruktywnym i trwałym dialogiem ze społeczeństwem obywatelskim.

14. Wzywa kraje Bałkanów Zachodnich do opracowania i wdrożenia programów mających na celu zreformowanie oraz poprawienie jakości i odpowiedzialności administracji, szczególnie w odniesieniu do przejrzystości finansów publicznych, jak również strategii na rzecz publicznej administracji elektronicznej. Należy opracować i wprowadzić lepsze usługi dla obywateli oraz nowe przepisy dotyczące ogólnych procedur administracyjnych, wyważonych i sprawiedliwych płac w sektorze publicznym i dla urzędników administracji regionalnej i lokalnej, a także przejrzyste procedury rekrutacji i zwolnień.

15. Zauważa, że wraz z przyjęciem nowych przepisów dotyczących reformy administracji lokalnej w większości krajów Bałkanów Zachodnich poczyniono ważne postępy, ale twierdzi, że konieczne są jeszcze znaczne wysiłki oraz przekazanie niezbędnych zasobów finansowych w celu zwiększenia zdolności administracyjnej władz lokalnych, tak aby umożliwić im wypełnianie coraz szerszych zadań w ramach przygotowań do członkostwa i później – dla dobra ich społeczności.

16. W tym kontekście stawia za przykład ustawę w Serbii regulującą służbę publiczną na poziomie autonomicznej prowincji Wojwodina i na szczeblu lokalnym. Zwraca jednak uwagę, że należy jeszcze przyjąć ustawę dotyczącą zasobów Wojwodiny, co przewidziano zresztą w konstytucji.

17. Pozytywnie ocenia fakt, że w kilku krajach Bałkanów Zachodnich, a zwłaszcza Albanii, reformy terytorialne na poziomie lokalnym wiązały się z przekazaniem nowych uprawnień gminom. Niemniej konsolidacja finansowa i administracyjna nowo utworzonych gmin dokonuje się powoli.

18. Cieszy się, że w strategii rozszerzenia dla państw Bałkanów Zachodnich KE wyraźnie wzywa do zachowania odpowiedniej równowagi między rządem centralnym, regionalnym i lokalnym zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów, gdyż w strategicznym i operacyjnym planowaniu rozszerzenia UE w krajach Bałkanów Zachodnich objętych procesem rozszerzenia brakuje wymiaru terytorialnego.

19. Uważa podejście oddolne za absolutnie niezbędne dla osiągnięcia w sensownym terminie dalszej integracji państw regionu Bałkanów Zachodnich z UE.

20. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że szczególnie na szczeblu lokalnym współpraca transgraniczna w krajach Bałkanów Zachodnich została zintensyfikowana poprzez wymianę doświadczeń, transfer wiedzy fachowej, przekazanie najlepszych praktyk oraz wprowadzenie nowych metod i sposobów podejścia. Należy tu zwrócić szczególną uwagę na podejmowane przez lokalne i regionalne stowarzyszenia i organizacje działania i inicjatywy takie jak euroregion adriatycko-joński i NALAS – Sieć Stowarzyszeń Samorządów Lokalnych Europy Południowo-Wschodniej. Powinny być one lepiej zintegrowane i silniej wspierane na szczeblu europejskim.

21. Wyraża ubolewanie, że dotychczas nie ma kompleksowej i trwałej platformy współpracy lokalnej oraz brakuje silnych powiązań z instytucjami UE służących wspieraniu wdrażania norm UE i wspólnotowego dorobku prawnego na szczeblu lokalnym, a godne pochwały inicjatywy takie jak Rada Współpracy Regionalnej, Regionalna Szkoła Administracji Publicznej⁽²⁾ i proces berliński koncentrują się głównie na poziomie rządu centralnego i nie uwzględniają szczebla regionalnego i lokalnego.

Decentralizacja i demokracja

22. Ubolewa, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat rozwój państw Bałkanów Zachodnich charakteryzowało blokowanie reform, niecierpliwość i rosnący sceptycyzm co do członkostwa w UE oraz coraz większa niestabilność, korupcja, nacjonalizm i skrajne upolitycznienie instytucji państwowych i administracji publicznej, co częściowo odpowiada za zwrot w kierunku bardziej autokratycznych reżimów i centralizacji.

23. Przypomina zwłaszcza odnośnie do Bośni i Hercegowiny, jak ważna jest dobra koordynacja między wszystkimi poziomami sprawowania rządów i administracji dla funkcjonowania kraju, skutecznego wdrażania reform, mobilności oraz tworzenia jednolitego obszaru gospodarczego. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w międzyczasie wszystkie podmioty zgodziły się odpowiedzieć na kwestionariusz KE.

24. Stwierdza, że prawo wyborcze regulujące wybory samorządowe w krajach Bałkanów Zachodnich jest w dużej mierze zgodne z normami europejskimi i że wybory na szczeblu lokalnym przebiegają najczęściej spokojnie i w sposób uporządkowany. Niemniej ze względu na brak bezstronności i upolitycznienie administracji wyborczej wciąż istnieją poważne niedociągnięcia w zakresie przejrzystości finansowania kampanii, procesu rejestracji i rozwiązywania konfliktów.

25. Jest przekonany, że decentralizacja jako filar procesu reform demokratycznych ma decydujące znaczenie dla spójności społecznej, stabilności oraz pokoju i pojednania na Bałkanach Zachodnich i w związku z tym jest kluczowa dla przyszłości Europy.

26. Zdaje sobie sprawę, że tak bardzo potrzebne wzmocnienie właściwie rozumianej decentralizacji wymaga zadbania o to, by nie zaostrać podziałów etnicznych i napięć.

27. Jest przekonany, że odpolitycznienie służby publicznej jest niezbędne w celu zwiększenia zaufania między władzami publicznymi i obywatelami na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Praworządność, prawa podstawowe i walka z korupcją na szczeblu lokalnym i regionalnym w państwach Bałkanów Zachodnich

28. Ubolewa, że po wielu latach zaangażowania UE w krajach Bałkanów Zachodnich rząd i administracja na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym nadal jest skorumpowana i ma bliskie kontakty z przestępczością zorganizowaną. Ponadto interesy publiczne i prywatne są słabo rozgraniczone.

⁽²⁾ Regionalna Szkoła Administracji Publicznej jest organizacją międzynarodową, której powierzono zadanie pobudzania współpracy regionalnej w obszarze administracji publicznej na Bałkanach Zachodnich (<https://www.respaweb.eu>).

29. Opowiada się więc za powołaniem wyspecjalizowanej prokuratury zajmującej się walką z korupcją i przestępczością zorganizowaną, a także za znacznym wzmocnieniem organów sądowych w celu odebrania nielegalnie pozyskanego mienia, usunięcia z funkcji publicznej, wprowadzenia bardziej rygorystycznych przepisów dla urzędników oraz zapewnienia obywatelom dostępu do informacji i mechanizmów składania skarg.

30. Podkreśla w związku z tym, że trzeba wydatnie poprawić i zagwarantować niezależność, jakość i skuteczność wymiaru sprawiedliwości na poziomie całego kraju. Niemniej również w administracji lokalnej i regionalnej, szczególnie w dziedzinie zamówień publicznych, niezbędna jest wyraźna przejrzystość. Z zadowoleniem przyjmuje pozytywne przykłady takie jak utworzenie agencji antykorupcyjnej, sporządzanie planów działań w prawie wszystkich gminach Czarnogóry oraz wysiłki podejmowane w Albanii.

31. Oczekuje od tych krajów większych wysiłków w zakresie rozwijania praworządności i wymiaru sprawiedliwości, gwarantowania praw podstawowych, wolności i bezpieczeństwa, umacniania ochrony mniejszości, zwłaszcza społeczności romskiej, w odniesieniu do której należy szerzej propagować integrację społeczną, oraz społeczności LGBTI, a także promowania równości płci, w tym kwestii zwalczania przemocy domowej. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje to, że Serbia jako pierwszy kraj kandydujący wprowadziła unijny wskaźnik równouprawnienia płci.

32. Pokłada duże nadzieje w bułgarskiej prezydencji Rady, że uda jej się zachęcić wszystkie siły polityczne Bośni i Hercegowiny do szybkiego znalezienia wspólnego rozwiązania dotyczącego zgodnej z konstytucją reformy prawa wyborczego jeszcze przed wyborami w październiku 2018 r. Należy przy tym szanować zasadę, zgodnie z którą wszystkie trzy grupy etniczne zamieszkujące Bośnię i Hercegowinę są uznane w konstytucji i mają równe prawa. Oznacza to, że należy wykonać orzeczenia Sejdić-Finci, Zornić oraz Pilav Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, aby także Żydzi, Romowie i przedstawiciele innych mniejszości narodowych mogli kandydować w wyborach prezydenckich i w wyborach do Izby Narodów Federacji oraz aby umożliwić zorganizowanie pierwszych od ponad siedmiu lat wyborów lokalnych w Mostarze.

33. Podkreśla znaczenie wolności słowa i wolności prasy w demokratycznej kulturze politycznej z myślą o zapewnieniu pluralizmu w społeczeństwie demokratycznym. Chodzi tu także o problem wpływania na dziennikarzy i ich artykuły z powodu niejasnej struktury własności mediów.

34. Zwraca uwagę na fakt, że europejska kultura demokratyczna stanowi wzorzec postępowania decydentów politycznych na wszystkich szczeblach i obejmuje takie elementy jak zaniechanie starć i prowokacji, unikanie radykalnej i nacjonalistycznej retoryki oraz działań, wrażliwość na potrzeby grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i wymagających ochrony, uwzględnianie sytuacji mniejszości etnicznych, językowych czy religijnych oraz okazywanie pełnego szacunku wszystkim osobom bez względu na ich kolor skóry, orientację seksualną czy tożsamość płciową.

35. Wzywa przywódców politycznych do potępienia jakichkolwiek działań, które mogłyby podsycać napięcia między grupami etnicznymi, oraz do powstrzymania się od podejmowania takich działań, a także do aktywnego przeciwstawiania się nacjonalistycznej retoryce i gloryfikacji wojny, przeciwdziałania rasizmowi, ksenofobii, ekstremizmowi, radykalizacji postaw i terroryzmowi oraz prowadzenia działań zapobiegawczych wśród młodzieży.

Regionalna i lokalna współpraca transgraniczna

36. Uważa, że współpraca regionalna i dobrosąsiedzkie stosunki między państwami Bałkanów Zachodnich są wstępnym warunkiem postępu w Europie i stworzenia nowych możliwości gospodarczych.

37. Popiera wszelkie inicjatywy mające na celu wzmocnienie wzajemnych relacji między państwami Bałkanów Zachodnich oraz współpracy transgranicznej na szczeblu lokalnym i regionalnym, a także programów partnerskich i instrumentu TAIEK, i oferuje swoje wsparcie dla możliwego włączenia krajów kandydujących z Bałkanów Zachodnich do EUWT.

38. Zaznacza, że transgraniczne spory dwustronne muszą zostać pilnie rozwiązane przez właściwe podmioty po obydwu stronach bądź rozstrzygnięte w międzynarodowym orzeczeniu sądowym lub postępowaniu polubownym, którego wynik byłby wiążący i ostateczny. Z ubolewaniem stwierdza na przykład trwający spór między Słowenią a Chorwacją o wytyczenie granic i dostęp do międzynarodowych wód Zatoki Pirańskiej, który po wstąpieniu obu państw do UE stał się wewnętrznym problemem UE, natomiast z zadowoleniem przyjmuje podpisanie umów granicznych Czarnogóry z Bośnią i Hercegowiną oraz Kosowem.

39. Wyraża zadowolenie w związku z niedawnym przyjęciem Konwencji Madryckiej przez Republikę Serbii, a także oczekuje od byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii i Kosowa, że staną się stronami tej konwencji, która oferuje konkretne rozwiązania na rzecz przewyciężenia głównych przeszkód w transgranicznej współpracy terytorialnej.

40. Jest przekonany, że bez skutecznej i pełnej normalizacji stosunków między Belgradem a Prisztiną – dzięki wspieranemu przez UE dialogowi w regionie – niemożliwa jest trwała stabilizacja. Pilnie potrzebna jest kompleksowa, prawnie wiążąca umowa w tym obszarze. Z zadowoleniem przyjmuje normalizację stosunków między Serbią a Chorwacją oraz kontynuowanie dialogu między Belgradem a Prisztiną.

41. Z satysfakcją odnotowuje w przeważającej mierze spokojną sytuację w północnej części Kosowa oraz poprawę komunikacji między gminami na północy a rządem centralnym. Sporadyczne prowokacje oraz zasługujące na potępienie akty przemocy nie zaszkodziły poważnie nawiązanemu niedawno dialogowi między Belgradem a Prisztiną.

42. Uważa uzgodniony na szczycie Bałkanów Zachodnich w Trieście w lipcu 2017 r. regionalny obszar gospodarczy za istotny krok w kierunku wspierania integracji gospodarczej między UE a państwami Bałkanów Zachodnich oraz zwiększenia atrakcyjności rynku regionalnego. Ma nadzieję na szybkie wdrożenie uzgodnionego planu działania.

43. Za niezwykle ważne uważa zintensyfikowanie transgranicznej współpracy strategicznej i operacyjnej z państwami Bałkanów Zachodnich i między nimi w dziedzinie migracji i zarządzania granicami poprzez zapewnienie dostępu do ochrony międzynarodowej, dzielenie się odpowiednimi informacjami, usprawnienie kontroli granicznych itp. Zachęca władze lokalne do zwalczania przemytu migrantów i handlu ludźmi.

44. Wyraża duże zadowolenie, że negocjacje między Grecją a byłą jugosłowiańską republiką Macedonii w sprawie długotrwałego konfliktu dotyczącego nazwy tego drugiego kraju przynoszą ostatnio pozytywne rezultaty oraz wyraża nadzieję, że bułgarskiej prezydencji w Radzie uda się – równoległe z negocjacjami pod egidą ONZ – złagodzić ten konflikt i przybliżyć jego rozwiązanie.

Sytuacja gospodarcza i strategie makroregionalne w regionie Bałkanów Zachodnich

45. Odnotowuje z ubolewaniem, że obecnie żadnego kraju Bałkanów Zachodnich nie można uznać za sprawnie funkcjonującą gospodarką rynkową i żaden z nich nie jest w stanie sprostać presji konkurencyjnej i siłom rynkowym w Unii, zwłaszcza z powodu wpływów politycznych oraz słabo rozwiniętego sektora prywatnego. Wpływa to bardzo negatywnie na rynek pracy oraz szczególnie na możliwości znalezienia pracy przez młodych ludzi.

46. Zaznacza, że w większości gmin w krajach kandydujących panuje przekonanie, że projekty i programy unijne są zbyt skomplikowane jak na warunki lokalnej administracji. Podejmowane przez Komisję wysiłki na rzecz uproszczenia projektów i programów są tym samym bezużyteczne z powodu coraz bardziej drobiazgowych i złożonych mechanizmów kontroli.

47. Popiera rozszerzenie obecnej sieci TEN-T, w tym ukończenie korytarzy i rozszerzenie w kierunku Europy Południowo-Wschodniej, w celu zlikwidowania obecnego problemu niedostatecznych połączeń transportowych w krajach Bałkanów Zachodnich oraz poprawy połączeń transportu drogowego, morskiego, lotniczego i kolejowego na linii wschód-zachód, co stanowi warunek rozwoju całego regionu.

48. Apeluje w związku z tym, by włączyć przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych bądź stowarzyszeń lokalnych w negocjacje nad IPA oraz w programowanie, monitorowanie i ocenę.

49. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE planuje stopniowo zwiększyć środki IPA do 2020 r. z myślą o wdrożeniu przedłożonej strategii, dzięki czemu w większym stopniu uwzględnione zostaną potrzeby tych krajów.
50. Za pozytywny przykład uznaje fundusz na rzecz innowacji finansowany ze środków IPA, którego podstawowym celem jest finansowanie projektów innowacyjnych na początkowych etapach oraz intensyfikacja badań i rozwoju w prywatnych przedsiębiorstwach. Poprzez projekt „Innovation Serbia” wspiera on tworzenie innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up i spin off oraz innowacyjne technologie i usługi przeznaczone do wprowadzenia na rynek. W ten sposób projekt ten wnosi istotny wkład we wzmacnianie konkurencyjności sektora prywatnego w Serbii.
51. Za wzór udanej regionalnej współpracy transgranicznej stawia rumuńsko-serbską inicjatywę walki z rakiem w ramach programu współpracy transgranicznej Interreg-IPA w celu poprawy diagnozowania i leczenia nowotworów złośliwych.
52. Zwraca także uwagę na spore nierówności gospodarcze i społeczne pomiędzy regionami Bałkanów Zachodnich i z zadowoleniem przyjmuje program UE na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP w celu rozwoju solidnego sektora prywatnego oraz planowane wprowadzenie programu wspierania transferu technologii i przedsiębiorstw typu start-up.
53. Podkreśla, że strategię makroregionalną i inne instrumenty UE na rzecz współpracy transgranicznej, takie jak EUWT i program Interreg, stanowią kluczowe elementy przyszłej UE.
54. Z zadowoleniem przyjmuje to, że prezydencja bułgarska położyła również nacisk na gospodarkę cyfrową i popiera wszelkie wysiłki zmierzające do powiązania infrastruktury między krajami Bałkanów Zachodnich a UE w dziedzinie transportu, energii i usług cyfrowych.
55. Oczekuje, że wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich wniosą konstruktywny wkład w inicjatywy współpracy regionalnej, takie jak: proces berliński, strategia na rzecz regionu Dunaju, inicjatywa adriatycko-jońska, proces współpracy w Europie Południowo-Wschodniej, Rada Współpracy Regionalnej, Środkowoeuropejska umowa o wolnym handlu, oraz podkreśla znaczenie regionalnego biura ds. współpracy na rzecz młodzieży na Bałkanach Zachodnich dla pojednania w regionie.
56. Uważa, że strategia UE na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego (EUSAIR) może stanowić dużą szansę dla całego regionu, ale wskazuje także na utrzymujące się problemy dotyczące zasobów i sposobu rządzenia oraz wyzwania spowodowane kryzysem migracyjnym.
57. Popiera strategię makroregionalną jako środek integracji europejskiej w oparciu o zasady stabilności, pojednania i dobrosąsiedzkich stosunków między państwami członkowskimi a krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi do członkostwa w UE. Uważa, że strategię makroregionalną UE powinny obejmować wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich. Kosowo i była jugosłowiańska republika Macedonii nie uczestniczą w strategii na rzecz regionu Dunaju ani w adriatycko-jońskiej strategii makroregionalnej. W związku z tym wzywa do zaangażowania się we wspomniane strategię makroregionalną te kraje Bałkanów Zachodnich, które jeszcze w nich nie uczestniczą, natomiast są z nimi związane pod względem geograficznym i gospodarczym, tak by włączyć cały region Bałkanów Zachodnich w dziedzinę objętą strategiami makroregionalnymi oraz wykorzystać możliwości finansowania w ramach realizowanych przez nie projektów.

Bruksela, dnia 22 marca 2018 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów